

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЁНА

№ 33 (1000) | НЯДЗЕЛЯ, 9-га лютага 1930 г.

**ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЭТА РА-
БОЧА-СЯЛЯНСКАЯ МОЛАДЗІ**
Орган ЦК і Менскага АК ЛКСМБ
УМОВЫ ПАПІСКІ:

1 месяц	30 кап.
3 месяца	90
6 месяцаў	1 р. 80
1 год	3 р. 30

АДРАС РЕДАКЦЫІ:
Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25,
экспатрыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ:
Комсомольская 25, тэлеф. № 903.

ГОД ВЫДААННЯ IX.

ПРОФСАЮЗНЫЯ ГАЛАВАЦЯПЫ САРВАЛІ КОНФЭРЭНЦЫЮ УДАРНІКАУ

1-я канферэнцыя комсомольцаў-ударнікаў заводу „Большавік“, якая павінна была адбыцца ўчора ў Доме Комсомолу—САРВАНА. Заваном ня быў зацікаўлен у правядзенні канферэнцыі. Заваном замест таго, каб прыцягнуць палібоўшых рабочых, —РАЗДАЎ ІМ БІЛЕТЫ У ТЭАТР.

Бюро колэктыву ЛКСМБ заводу таксама правяла нядбайнасьць. Замест 500 ударнікаў, з якіх большасць комсомольцы, на канферэнцыю з'явілася толькі 25 чалавек.

ЦП саюзу скурнікаў і МЕНАКРУГКОМ ЛКСМБ павінны тэрмінова высьвятліць падрабязнасьці зрыву канферэнцыі і канкрэтных насьцедаў зла-ужывыўшы да ІХ САМЫЯ СТРОГІЯ МЕРЫ ПАКАРАНЬНЯ.

ХОПІЦЬ РАЗВАЖАНЬНЯЎ

Мобілізуем масы комсомолу на выкананьне задач 3-месячніку

Звыш месяцу прайшло, як комсомолам офіцыйна быў абвешчан трохмесячнік беларускай і нацменаўскай пролетарскай культуры.

Перад комсомольскай арганізацыяй пастаўлены надзвычайна важныя палітычныя задачы, якія зводзіліся да таго, каб падняць тэмпы культурнага будаўніцтва да агульнага тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва, каб мобілізаваць усю масу комсомолу і беспартыйнай моладзі на няпримірную барацьбу з правамі ў тэорыі і на практыцы беларускага нацыянальна-дэмакратызму, нацыянальна-апортунізму, як самым небясьпечным на даным этапе. Каб яшчэ больш мобілізаваць масы на барацьбу з правамі шовінізмаў усіх колераў і антысэмітызмам.

КОМСАМОЛЬСКАЯ ОРГАЌІЗАЦЫЯ З УСЕЙ РАШУЧАСЦЬЮ ПАВІННА РАЗГАРНУЦЬ ЯШЧЭ БОЛЬШ ШЫРОКУЮ РАБОТУ ПА ПРАКТЫЧНАМУ АЖЫЦЬЦЬЦАЎНЬНЮ НАЦЫЯНАЛЬНАЙ ПЛІТЫКІ ПАРТЫІ, ПА БУДАЎНІЦТВА КУЛЬТУРЫ НАЦЫЯНАЛЬНАЙ ПЛІТЫКІ І ПРОЛЕТАРСКАЙ ПЛІТЫКІ.

Алежыць відавочна, што на комсомольскую арганізацыю і ў першую чаргу на кіруючыя комсомольскія органы ўскладзены важнейшыя задачы па мобілізацыі і згуртаваньню шырокіх мас комсомольцаў і беспартыйнай рабочай моладзі на выкананьне гэтых задач.

Аднак, тэя факты, аб якіх мы ўжо пісалі ў газэце і якіх нам прышлося выявіць у працэсе работы, прымушаюць ЗАРАЗ БІЦЬ СУР'ЁЗНУЮ ТРЫВОГУ.

Шырокія масы комсомольцаў і беспартыйнай рабочай моладзі ПАВІННЫ ЗАРАЗ-ЖА НЕАДКЛАДНА ўзяць пад БІЛЬШАВІЦКІ АГОНЬ САМАКРЫТЫКІ АСОБНЫХ КОМСАМОЛЬСКІХ ЧЫНОЎНІКАЎ, БЮРОКРАТАЎ, ТЫПАЎ КОМСАМОЛЬСКІХ АБОМАВЫХ, ЯКІХ СВАЁЙ РАБОТАЙ ЗРЫВАЮЦЬ ПАСЬПЯХОВАЕ ВЫКАНАНЬНЕ ПАСТАЎЛЕННЫХ ЗАДАЧ ЦК КОМСАМОЛУ У ЧАСЕ ТРОХМЕСЯЧНІКУ.

Чым, як ня простым БЯСПРЫНЦЫПНЫМ ДЭЯЌІТВАМ МОЖНА НАЗВАЦЬ МЕСЯЦА ВЫПАДАК НА ПЛЕНУМЕ МАГІЛЁўСКАГА АК ЛКСМБ, ДЗЕ ўносіліся прапановы зьвесць ўСЮ РАБОТУ ПА ТРОХМЕСЯЧНІКУ ДА БАРАЦЬБЫ З ПУДРАЙ.

Чым, як не АБОМАВУЦАМІ МОЖНА НАЗВАЦЬ КІРАЎНІКОЎ ФУНДЗЕНСКАГА РК КОМСАМОЛУ, ЯКІЯ ТОЛЬКІ ЗАРАЗ ПРАВОДЗЯЦЬ РАСТЛУМАЧАЌНУЮ РАБОТУ АБ ЗАДАЧАХ ТРОХМЕСЯЧНІКУ.

Чым, як не ПЛІТЫЧНАЙ БІЗАРУКАСЦЬЮ І ПЛІТЫЧНАЙ ТУПАСЦЬЮ НАЗВАЦЬ РАЗМАЎЛЕНЬНЕ АБ ТЫМ, ШТО ТРОХМЕСЯЧНІК НЕПАТРЭБНА

РЭЧ, БО ЁСЦЬ БОЛЬШ ВАЖНЫЯ ПЛІТЫЧНЫЯ ЗАДАЧЫ.

Чым, як не БЮРОКРАТЫЧНЫМ ЗАКАСЦЬЦА-НЕМНЕМ БОЛЬШАВІЦКІ ЦП САЮЗАЎ У МЕНСКУ МОЖНА НАЗВАЦЬ ТОЕ, ШТО ЛЮДЗІ АБМЕЖАВА-ЛІСЯ ПАСТАНОВАМІ АБ ТРОХМЕСЯЧНІКУ І НІЯКАЙ ПРАКТЫЧНАЙ РАБОТЫ НЕ ПРАВОДЗЯЦЬ.

І ўрэшце факт амаль поўнага зрыву Менскага актыву комсомолу, прысьвечанага трохмесячніку беларускай і нацменаўскай пролетарскай культуры, таксама прымушае нас зрабіць належны вынік, што частка арганізацыі не зразумела палітычнай сутнасьці трохмесячніку, што кіраўніцтва яшчэ не прывяло ў рух масы.

Трэба з УСЕЙ РАШУЧАСЦЬЮ ПАДКРЭСЬЛІЦЬ, ШТО ДЫРЭКТЫВЫ БЮРО ЦК ЛКСМБ І ПЛЕНУМУ ЦК НЕ ЗНАЙШЛІ ЯШЧЭ ПРЫКМЕТНАГА ПРАЛАМ-ЛЕНЬНЯ ў арганізацыі.

Далей такое становішча ня можа быць цягнмым. Нельга дапусьціць таго, каб такое надзвычайна важнае палітычнае мерапрыёмства не атрымала-б шырокага і поўнага валуку ў комсомольскай масе. Усе гэтыя факты, аб якіх мы зазначылі вышэй, павінны быць ўзведзены на прыцыповую палі-тычную вышыню.

АБМЕЖАВАНЬНЕ ГОЛЫМІ РЕЗОЛЮЦЫЯМІ БЕЗ МОБІЛІЗАЦЫІ МАС НА ІХ ВЫКАНАНЬНЕ—ЁСЦЬ ПА СУТНАСЦІ ТОЕ-Ж ПРАЎЛЕНЬНЕ ОПОРТУ-НІЗМУ НА ПРАКТЫЦЫ. ТОЛЬКІ ТАК І НЯ ІНАКШ ТРЭБА СТАВІЦЬ ПЫТАНЬНЕ.

Патрэбна палажыць канец усялякім „разважань-ням і ўгадніцтвам“, якія тармоззяць правядзеньне жывой работы. Патрэбна зараз-жа без усякіх ад-кладаньняў мобілізаваць масы на выкананьне па-стаўленых перад комсомолам задач.

Патрэбна, каб тэя сыгналы, якія маюцца ў част-кі арганізацыі былі-б шырока падхоплены ўсёй ма-сай комсомольцаў і як найхутчэй зьнішчаны.

КОМСАМОЛЬСКАЕ КІРАЎНІЦВА ПАЧЫНАЮЧЫ АД ЦК І КАНЧАЮЧЫ ЯЧЭЙКАЙ ПАВІННА ШЫРОКА АБГАВАРЫЦЬ ТУЮ РАБОТУ, ЯКАЯ ЗАРАЗ ПРА-ВОДЗІЦЬ З ТЫМ, КАБ ПЕРАТВАРЫЦЬ ТРОХМЕСЯЧ-НІК У САПРАЎДНЫ МАСАВЫ РУХ КОМСАМОЛУ, ЗА ШЫРОКІ ўДЗЕЛ У БУДАЎНІЦТВЕ ПРОЛЕТАР-СКАЙ КУЛЬТУРЫ.

Падпарадкаваць работу саветаў задачам соцы- ялістычнай рэканструкцыі

(Да справаздачна-пэравыбарчай кампаніі саветаў)

Пэрамогі пролетарыату на фрон-це сацыялістычнага будаўніцтва, дануючы правільнаму кіраўніцтву камуністычнай партыі і барацьбе з усялякімі адхіленьнямі ад генэраль-най лініі, шпаркаму тэмпу будаў-ніцтва сацыялістычнай прамысло-васьці, масаваму руху батрацка-бядняцкіх і сьрадняккіх мас у ко-лясы, росту актывнасьці і ініцыя-тывы шырокіх працоўных мас, стварылі неабходны матэрыяль-на-тэхнічны і сацыяльны ўмовы для пераходу ад палітыкі абмежаваньня экспэаатарскіх тэндэцый кулац-тва да палітыкі ліквідацыі яго, як класу. Усё гэта „вылікае“ яшчэ большае абвастрэньне класавай ба-рацьбы, рашучае адстойваньне ку-лацтвам сваіх пазыцыяў і нябывалае супраціўленьне, якое ў блэйшы перыяд будзе прымаць самыя рэз-кія і адкрытыя формы: тэрор, па-дпалы і г. д. (з пастановы бюро ЦК КП(б)Б).

Тэя. Калінін у сваёй прамове 20 студзеня 1930 году, пры адчынен-ні ўсесаюзнай нарады па пытаньні сацыяльнага будаўніцтва, так асьвят-ляў задачы саветаў: „Нашы саветы павінны стаць застрэжымі, арганізатарамі і кіраўнікамі шырокага класнага руху; яны павінны ўзні-маць, мобілізоўваць і накіроўваць бядняцка-сэрадняккія масы сялян-ства на барацьбу супраць кулац-тва“. І далей у той-жа прамове тэя. Калінін зазначыў, што: „прак-тычнае ажыццяўленьне лэанугу раскулачваньня павінны ўзяць у свае рукі масовыя саветы, як ор-

ганы пролетарскай дыктатуры“. Вось пад гэтым кутком погляду на бягучым этапе павінна будавацца ўся праца нашых саветаў і асаблі-ва сельскіх.

Трэба сказаць, што: „у боль-шасці сваёй, сельсаветы ня сталі ся чале колгаснага руху, аставалі-ся ў баку ад колэктывізацыі. Гэ-тыя сельсаветы ня выконваюць ас-ноўных задач па ажыццяўленьню вытворчых форм зьмчкі між гора-дам і вёскай“. (З пастановы ЦВБ СССР). Усё гэта ставіць перад намі надзвычайна востра пытаньне аб рашучай перабудове работы нашых саветаў.

Змест, формы і мэты работы саветаў, якімі лны карысталіся ў адваўленчы перыяд і ў першыя ме-сяцы рэканструкцыі, на сёнешні дзень ужо ні ў якім разе нас задавальняе ня могуць і той „сель-савет, які не перабудуе сваёй ра-боты, прыстасаваўшы яе да новых задач, у сувязі з масавай колэктывізацыяй, і ня стане на чале кол-гаснага руху, будзе на справе ку-лацкім сельсаветам, няадходным пра-водзіць палітыку сацыялістычнага будаўніцтва“. (З пастановы ЦВБ СССР).

Ажыццяўленьне грандыёзных за-дач на фронце сацыялістычнага будаўніцтва, якое спадарожваецца аб-востранай класавай барацьбой, па-трабуе ўзмаценьня нашых сава-таў, перабудовы іх работы та-кім чынам, каб яны былі са-праўды апорнымі пунктамі про-летарскай дыктатуры. Таму тэ-

орні правых „аб адміраньні“ сава-таў у раёнах сучальнай колэктыві-зацы нічога агульнага ня маюць з лініяй партыі і аб'ектыўна дапа-магаюць класаваму ворагу ў ба-рацьбе супраць дыктатуры проле-тарыату.

Саветы гэта ёсць форма дыкта-туры пролетарыату у той час, калі „колгас зьяўляецца толькі гаспадар-чай вытворчай ячэйкай, ператвара-ючай індывідуальную працу ў грамад-скую“ (Калінін). Ці можна ў такім выпадку ставіць пытаньне аб заме-не саветаў на колгасы? Ні ў якім разе! І ў пастанове ЦК КП(б)Б аб справаздачна-пэравыбарчай кампаніі і задачам сава-таў у сувязі з маса-вай колэктывізацыяй гаворыцца: „усялякія імкненьні і спробы лік-відаваць сельсаветы, ці прынізіць іх кіруючую ролю шляхам перадачы ўсіх або часткі функцыяў і правоў сельсаветаў праўленьням колгасаў, адбіваюць фактычна імкненьні і жа-даваньні класавых ворагаў і іншых контррэвалюцыйных элемэнтаў па-драваць дыктатуру пролетарыату і насьлабіць сілу яго аргану“.

Тэорыя „адміраньня“ саветаў ёсць частка ўсёй права-апортуні-стычнай ідэалёгіі, якая на даным этапе зьяўляецца галоўнай небясь-пэкай. І ўзмацненьне барацьбы з гэтай ідэалёгіяй ёсць неабходная ўмова пасьпяховага ажыццяўлень-ня задач сацыялістычнага будаўні-цтва, у тым ліку і задач караннай перабудовы работы саветаў у адпа-веднасьці да задач сучальнай колэ-ктывізацыі.

П—У.

МАСАВАЕ БЕСПРАЦОЎЕ АХАПІЛА КАПІТАЛІ- СТЫЧНЫ СЬВЕТ

Хваля рэвалюцыйных баявых выступленьняў пролетарыату ва ўсіх краінах капіталістычнага сьвету з кожным днём пашыраецца

Лік беспрацоўных дасяг- нуў 6 мільёнаў

НЬЮ-ЁРК, 7-2. У аб'яўдзе эка-номічнага становішча ПАЗШі орган компартыі „Дэйлі-Уоркер“ конста-туе, што лік беспрацоўных дасяг-нуў ужо 6 мільёнаў. Урад выка-рыстоўвае эканамічны крызіс для таго, каб ўзмацніць наступленьне на рабочую класу. На шмат якіх прадпрыемствах рознай прамысло-васьці ідзе рэзкае скарачэньне зарплаты.

ГАЛОДНЫЯ БУНТЫ БЕС- ПРАЦОЎНЫХ У КАЛЮМБІ

НЬЮ-ЁРК, 7-2. Па паведамлень-нях калюмбійскага друку, па ўсёй Калюмбіі адбываюцца галодныя бунты беспрацоўных. Дэманстра-цыі беспрацоўных адбыліся ў По-гоце (сталеца Калюмбіі) і іншых гарадох. Дэманстрацыі ў боль-шасці мелі рэвалюцыйны харак-тар. Дэманстранты неслі чырво-ныя сьцягі, плякаты і г. д.

2210 тысяч беспрацоўных у Нямеччыне

БЭРЛІН, 6. Агульная коль-касьць беспрацоўных у Нямеч-чыне складае 2 міль. 210 тыс. чалавек.

БЭРЛІН, 7. Новая хваля рацыяналізацыі ахавіла бэр-лінскае транспартнае тава-

рыства, у руках якога знахо-дзіцца трамвай, падземная чыгунка і аўтабусны рух. Шмат тысяч рабочых пасля рацыяналізацыі будуць выкі-нуты на вуліцу.

Ад нашага спэцкора

Барацьба расьце!

Дарагія таварышы!

У пятніцу, 10 студзеня адбылася ў нас, у Лейпцыгу дэманстрацыя беспрацоўных. Паліцэй-прэзыдэнт Фляйснэр, аб якім я вам ужо пісаў у мінулых лістох, асьмеліўся ра-загнаць гэтую дэманстрацыю са сваёй палачнай гвардыяй. Я вам раскажу некаторыя эпізоды.

Мы ўжо скончылі дэманстрацыю і разыходзіліся павольна па дамох, калі паліцыя на конях і з аголе-нымі шаблямі ў руках акружыла нас з усіх бакоў. КАБ АБАРАЌІЦА, мы ўЗБРОІЛІСЯ КАМЕНЬНЯМІ І ЦЭГ-ЛАМІ І НА ўДАР АДНАЗЛІ ўДАРАМ, пры гэтым АДЗІН ТОЎСТЫ ПАЛІ-цэйскі ВЫМЫЦЬ З СЯДЛА. Тады ПА-ліцэйскія пачалі ўсіх зьбіваць, не разбіраючыся і рабочых, і асо-бных капіталістых, якія былі ў на-тоўпе. Вось прыклад: паліцыя арыштавала двух людзей, якія ішлі з вакзалу, а ў вучастку вы-сьнілася, што адзін з гэтых лю-дзеяў ДЫРЭКТАР ВЯЛІКАЙ ФАБРЫКІ, А ДРУГІ—САВЕТНІК МІНІСТЭРСТВА. Гэтым паном прышлося разок ад-чуць тое, што ЗАЎСЁДЫ АДЧУВАЮЦЬ ТОЛЬКІ РАБОЧЫЯ!

РАБОЧЫЯ АБАРАЌАЛІСЯ АД ПАЛІ-цэйскіх КАМЕНЬНЯМІ І КАВАЛКАМІ ЖА-ЛЕЗА І ПРЫ ГЭТЫМ МНОГІЯ БЫЛІ АРЫШТАВАНЫ.

БАРАЦЬБА РАСЦЕ!
„МІТ РОТ ФРОНТ“
ЗРЫХ ГРЫНВАЛЬД.
Лейпцыг, 13 студзеня 1930 г.

420 тысяч беспрацоўных у Чэхаславакіі

Масавыя звальненьні рабочых ня спыняюцца

ПРАГА, 7. Лік беспрацоўных у Чэхаславакіі з кожным днём ўзра-стае. У апошнія дні адбываецца ма-савое звальненьне рабочых у Паў-ночна-Заходняй Чэхіі. Хутка зачы-няюцца ікоалінавыя заводы Непо-мысьле (Падпожанскага раёну).

У сувязі з радыяналізацыяй зва-лена таксама 50 проц. рабочых дравапрацоўчага заводу „Трэста“ у Мейжыры. Крызіс перажываюць і капальні Хабаржавіцкага і Хаму-тоўскага раёнаў. Гэтымі дзямі аб-вясцілі стачку 1400 рабочых шэў-кавай фабрыкі Шыла ў Гіморжове. У аружэйным цэху заводу Шкоды ў Пільзэне адбылася забастоўка пратэсту 700 рабочых.

ВЕНА, 7. Колькасьць зарэгістра-ваных беспрацоўных у Аўстрыі ўзнілася да 360 тысяч чалавек. Сапраўды-ж у Аўстрыі налічваецца беспрацоўных 420 тыс. чалавек.

Бэрлінскі суд апраўдаў фальшывамамантчыкаў

БЭРЛІН, 8. Сёньня на працэсе па-драбчынаў чырвонаў старшыня суду абвясціў прыгавор. Абвінавачваемыя Бекер, Бел і Шмідт апраўданы. Астат-нія абвінавачваемыя падведзены пад дзеянне амністыі і судовае пераслед-ваньня супраць іх спынена. Ордэр на арышт Садацэршвілі ануляваны. Па-драбленыя чырвонцы конфіскаваны, а судовыя выдаткі прыняты за лім дзяр-жавы.

Нябывалае беспрацоўе ў Нямеччыне

НА ЗДЫМКУ: Вялізарная чарга беспрацоўных, якая становіцца яшчэ большай, калі ўвечэрняе налічваецца дамоў.

Непераможна ідзе колгасны рух

УСЕ СІЛЫ КОМСАМОЛУ НА ФРОНТ КОЛГАСНАГА БУДАЎНІЦТВА, НА ПАДРЫХОЎКУ ДА ВЕСНАВОЙ СЯЎБЫ, НА ЛІКВІДАЦЫЮ КУЛАЦТВА, ЯК КЛЯСЫ

Шырэй разгорнем працу па арганізацыі беднаты і батрацтва

НА АВАНПАСТОХ

(Колектывізацыя ў Рагачэўшчыне)

Колектывізацыя сельскай гаспадаркі па Рагачэўскаму раёну ідзе шпаркім тэмпам. На сёньнешні дзень раён колектывізаван прыблізна на 70 проц. Маюцца асобныя с-с, якія колектывізаваны на 100 проц. (Гарадзец, Стопуня). Некаторыя с-саветы алстаюць у колектывізацыі (Станькава, Дварэц). Добрая вынікі па колектывізацыі сельскай гаспадаркі мы маем там, дзе працуюць рабочыя брыгады, комсамольскія ячэйкі праводзяць чоткую класавую лінію і змагаюцца супроць кулакоў і падушачнікаў.

Класавы вораг прымае ўсе захадзі, каб сарваць справу колектывізацыі. Маюцца асобныя адкрытыя выступленні кулакоў супроць колектывізацыі, кулак пускілі на ўсіх сходах сваіх кулацкіх агітатараў, якія з'агітавалі некаторую частку сялянства супроць колектывізацыі (Заполье). Дзякуючы добрай працы рабочай брыгады, дзе брыгадзірам быў т. Бухтаровіч, зараз вёска колектывізавана на 100 проц.

У в. Серабранка сядзеў кулак з Бабруйскага раёну, які вёў агітацыю супроць колектывізацыі сярод жанчын. Комсамольская ячэйка выявіла гэта і прыняла адпаведныя меры, павяла растлумачальную працу сярод жанчын і яны зараз уступілі ў колгас. У час правядзення сходу беднаты кулак падпалілі школу. Маюцца яшчэ шэраг выступленняў кулакоў. У комсамольцы ў хаце праводзілі кулацкі сход, а комсамалец не рэагаваў на гэта і не даў да ведама яч-ку і РК КСМ. Ня глядзячы на шэраг супрацьпавольных кулакоў комсамольская арганізацыя Рагачэўшчыны прыняла адпаведныя меры дзеля выкаранення рашэнняў партыі і сав. улады аб правядзенні суцэльнай колектывізацыі па Рагачэўскаму раёну.

Рагачэўская арганізацыя на сёньнешні дзень колектывізавана на 100 проц., але маюцца асобныя комсамольцы, якія не жадалі ісці ў колгас. З 400 сяброў КСМ за адказ уступілі ў колгас было выключана 7 чалавек, большая частка з іх сярэднікі.

Гарадзкая частка ор-цы таксама прымае актыўны ўдзел у колектывізацыі. Было паслана на вёску з гар. актыўна 136 чал. у дапамогу комсамольскім ячэйкам.

Зараз комсамольцы Рагачэўшчыны прымае актыўны ўдзел у абгульненні маемасці. Комсамольцы з'яўляюцца прыкладам у гэтай справе, яны апісваюць маемасць, складаюць агульны-семейны фонд, будуюць хлявы для жывёлы і г. г. Яч-ка в. Серабранка выявіла тое, што за час існавання калгасу прададзена рознай маемасці на 5000 рублёў. Яч-ка абгаварыла гэтае пытанне на сходзе і паставіла аб тым, каб кожны гаспадар унёс усе сродкі, якія ён атрымаў за час прадажы маемасці. Комсамольцы перанеслі гэтае пытанне ў савет колгасу і на агульны сход, дзе падтрымалі паставу яч-кі. Зараз ужо большая частка сродкаў унесена і за гэтыя сродкі для калгасу купілі 20 кароў.

Разам з гэтым комсамольская ор-цыя пытаннем вясенняй пасяўной кампаніі займаецца зусім недастаткова. Вясковыя часткі ор-цы яшчэ не падрыхтаваліся для ачысткі насення, арганізацыя з'яўляецца асобнай аб'екта, збор розных мінеральных угнаенняў і г. д., а таксама ніякай растлумачальнай працы сярод колгаснікаў не вядзецца.

Гарадзкая арганізацыя нічога не рабіла ў справе арганізацыі брыгад па рамонт сельска-гаспадарчага інвентару, збору попелу.

Праца па правядзенню вясенняй пасяўной кампаніі займае яшчэ вельмі нязначнае месца ў працы КСМ арганізацыі. Трэба зрабіць рашучы пералом у арганізацыі і зараз прыступіць да падрыхтоўкі вясенняй пасяўной кампаніі. Комсамольскія яч-кі павінны з'яўляцца ініцыятарамі і арганізатарамі з'яўляюцца асобнай аб'екта, збор розных мінеральных угнаенняў, арганізацыі брыгад па рамонт інвентару, збору попелу, падрыхтоўкі і правядзення дню Першай колгаснай баранцы і г. д. Комсамольцы Рагачэўшчыны павінны паказаць добры прыклад у правядзенні вясенняй пасяўной кампаніі, і яшчэ больш пашырыць работу па арганізацыі новых і замацаванні існуючых колгасаў.

БЭДЫНЭРМАН.

Жорстка караем дызэртыраў

Мінулы 1929 год мае вялікі зрух у справе колектывізацыі Бачэй-каўскага сельсавету (Віцебшчына). Партыйная і комсамольская ячэйкі, песна з'уртаваўшы навакол сябе батрацкія і бядняцкія пласты ўсіх вёсак сельсавету, правялі поўную колектывізацыю.

У час правядзення сходаў па вёсках, дзе ставіліся пытанні колектывізацыі, сяляне выказваліся за неабходнасць арганізацыі колектываў і гаварылі, што "толькі праз колектывізацыю магчыма знішчыць сваю адвечную беднасць, што толькі праз колектывізацыю можна скінуць ярмо кулацтва". Запісалася ў колгас 740 сялянскіх гаспадарак з плошчай зямлі ў 5 тысяч гектараў.

31-га снежня адбыўся сход у паўнаважных у саветколектыву. Абраны савет колгасу "Сталіна" паставіў вясці барацьбу з разбазарваннем гаспадарак. Права дзён вучот пасяўнога матэрыялу.

Комсамольская ячэйка поўнасьцю адчувае адказнасць за работу на фронце колектывізацыі і таму жорстка караем дызэртыраў гэтага фронту. Тры комсамольцы атрымалі вымову за адхіленне ад правядзення сходу сялян, і два комсамольцы выключаны за тое, што падтрымлівалі кулацкую агітацыю. Тры кулацкія гаспадаркі ў колгас не прыняты.

Краска.

Ударным парадкам

ВОЗЬМЕМСЯ ЗА ПЕРАБУДОВУ НАШАГА БЫТУ

РАБОЧЫЯ КОМСАМОЛЬЦЫ І ДАРОСЛЫЯ МЕНСКАЙ ШВЭЙНАЙ ФАБРЫКІ "АКЦЫБР" У ЛІКУ 40 ЧАЛАВЕК ОРГАНІЗАВАЛІ УДАРНУЮ ВЫТВОРЧА-БЫТАВУЮ КОМУНУ

ЦК і Мен. АН КП(б)Б, ЦК і Мен. АН ЛКСМБ, ЦВК БССР, ЦСПСБ і Менгарсавету

Шпаркі тэмпы індустрыялізацыі нашай краіны, перавыкананне намечаных плянаў па асноўных галінах прамысловасці і сельскай гаспадаркі даказваюць, што рабочая класа ў саюзе з асноўнымі масамі сялянства пад кіраўніцтвам УсеКП(б) праводзяць у жыццё шлях, наменчаны Леніным і яго партыяй. Перажываемы перыод рэканструкцыі ўсё народнае гаспадаркі, колектывізацыя бядняцка-сярэдніцкай масы, агульны рост політычнай актыўнасці і культурнага ўзроўню рабочых мас выклікае караніную лямку быту. Яшчэ больш і больш уяўляецца аб'яваўнае быту. На прадпрыемствах шырока разгортваюцца камуністычныя адносіны да працы, шырока разгортваюцца ўдарніцтва, пераходзячы ва ўдарныя колектывы, ударныя комуні і г. д.

Мы рабочыя ўдарнікі (комсамольцы і дарослыя рабочыя) менскай швэйнай фабрыкі "Акцыбр" у колькасці 40 чалавек рашылі арганізаваць ўдарную вытворча-бытавую комуну.

Мы біраем на сябе наступныя абавязкі:

Выканаць з максімальным пера-

вышэннем узятых на сябе абавязкі па дагавору аб сацыялгарантывах на лініі выпуску прадукцыі, павышэння вытворчасці працы на менш, чым на 40 проц., зніжэння сабокошту прадукцыі на менш, чым на 12 проц., ліквідацыі браку і пераробак і поўнага выжыцця працу па найважнейшых прычынах.

Сталі актыўнымі ўдзельнікамі груп садзейнічання рацыяналізацыі, прапасаў прадпрыемства.

Падарваць прыклад вусорнай работы на сваім аграце.

Абагульць заробак усіх камунараў, аб'яднаў у комуну, атрымаваючы яго па адной разліковай кніжцы.

Організаваць агульнажыццё для ўсіх камунараў, абагуліўшы там харчаванне, адзеньне і абслугоўванне культурных запатрабаванняў.

Комуна з'яўляецца па сутнасці інтэрнацыянальнай, будзе строга змагацца за поўнае выжыццё нацыянальнай розні, за выхаванне ў мунараў у інтэрнацыянальным камуністычным духу.

Мы звараваемся да вышэйшых партыйных, савецкіх і професійных органаў аказаць нам усмертную дапамогу ў арганізацыі нашай камуны.

Мы просім у першую чаргу адвесці нам дом былой 2-й швэйнай фабрыкі "Акцыбр" па Валадарскай вуліцы для арганізацыі там агульнажыцця. У абмен за гэты дом мы аддаем у распараджэнне гарсавету займаемыя намі кватэры.

Мерапрыемствам, высунутыя намі бірэжыя праводзіць у жыццё ўдарным парадкам.

Ня страшны для нас цяжкасці па шляху будовы сацыялізму, ня страшны нам цяжкасці па шляху перабудовы нашага быту.

Даем сваё ўдарна-пролетарскае слова, што пачатая намі левінская справа, пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі, будзе выканана да гонарам.

Подпісы 40 камунараў.

КУЛАЦКІ МАСКАРАД

Рознымі шляхамі маскуюцца кулацтва, каб пралезці ў колгасы і ўзарваць іх з сярэдзіны

УСЮ РАБОТУ ФІЗКУЛЬТУРНІКАЎ ПАДПАРАДКАВАЦЬ ЗАДАЧАМ СОЦБУДАЎНІЦТВА

На выкананне соцдагавору з Заходняй вобласцю!

ялья-чужых элементаў фізкультурнага шэрагі.

Побач з гэтым, высюлаецца адна з галоўных задач цяжкай падпарадкаваць змест фізкультурнай працы грамадзка-політычным задачам, накіраваўшы яе на актыўны ўдзел мас ф-к. у грамадзка-політычных мерапрыемствах, якія праводзіцца партыяй і савецкай уладай (паход за ўрадавай, колектывізацыя сельскай гаспадаркі, перавыбавы саветаў, ўдзел у падрыхтоўцы вытворчасці працы, барацьба з прагаламі і іншымі адмоўнымі бытавымі з'явішчамі сярод працоўных), каб гэтым самым класава выхоўваць шырокія масы фізкультурнікаў, звышчаць сярод апошніх апалітычнасць, на культуравасць і г. д.

На рэйкі сацыялізму

У парадку сацыялістычнага сабораўства нам неабходна падрыхтаваць 700 чалавек новых пралетарскіх кіраўнікоў: 300 для горада і 400 для вёскі (калгасаў і савгасаў), у складзе якіх павінна быць не менш 60 проц. рабочых з вытворчасці і забяспечана дастаткова партыйна-комсамольская праслойка. Неабходна таксама ўсямерна ўзьяць ідэя-політычны ўзровень інструктараў і ачысціць іх склад ад класаво-варожых элементаў.

Перабудоўваючы фізкультурны рух, трэба шырока разгортваць масавую фізкультурную працу ў горадзе і ў колгасе, прастасаваўшы яе да запатрабаванняў павялічэння груп працоў-

ных, да бесьперапыннай вытворчасці, шырым развіццём сэкцыйнага матэрыялу заняткаў і арганізацыі цэлага шэрагу іншых масавых мерапрыемстваў (каткоў, лямных станцыяў) у асабліва актыўны ўдзел у разгортванні заводскіх спартакіадаў на прадпрыемствах, якімі ахапіць не менш 10000 рабочых. Разам з гэтым, мы павінны абслужыць лекцыямі, гутаркамі на фізкультурны тэмы па фабрыках, заводах і іншых прадпрыемствах і ўстановах 50000 ч. працоўных, разгарнуць культывіраванне зарадавай гімнастыкі на прадпрыемствах, ахапіўшы ёю 42350 чал. рабочых і служачых. Распаўсюдзіць сярод ф-к. і працоўных мас горада і вёскі перыядычныя выданні па ф-к., часопісы: "Фізкультура і Спорт"—1500 экз., "Спартак"—500 экз., і ўкладку ў газету "Труда"—2500 экз. Неабходна зрабіць так, каб папулярная літаратура па ф-к. была ў кожным клясе, хаце-чыталі, гурткі фізкультуры і ў кожнай культурна-асветнай установе.

Узмацніць пралетарскае кіраўніцтва

У мэтах узмацнення ўплыву і пралетарскага кіраўніцтва фізкультурным рухам на вёсцы неабходна зрабіць жыццёвым шэфства гарадскіх фізкультурнікаў над вясковымі, практычна дапамагаючы і кіруючы іх працай, у звязку з чым нам неабходна выканаць умову соцдагавору аб тым, што

кожны гарадскі гурток фізкультуры абавязуецца сістэматычна ажыццяўляць шэфства над вясковымі ф-к.

Фізкультурнікі Беларускай павінны садзейнічаць у пытанніх колектывізацыі сельскай гаспадаркі, аказаць практычную дапамогу зборам сродкаў у агуме 5000 рублёў для набыцця трактарнай калёны "ФК Беларусі" і ачысціць у вясення-пасяўную кампанію 159000 пудоў насення.

За ваенізацыю фізкультурнікаў

У сацыялістычным сабораўстве па фізкультуры пытанне ваенізацыі павінна займаць адно з асноўных месцаў. Нам неабходна ў практычную працу па ф-к. унесці цэлы шэраг элементаў вайскова-прыкладнага характару (дэжы, ваенізаваныя паходы, крос на вясёвых і г. д.), ахапіць фізкультурнікаў на 30 проц. вайскова-стралковымі гурткамі. Асабліва, дабіцца 100 проц. уцягнення ф-к. у члены Асабіяў і актыўнага ўдзелу апошніх у працы ячэек, падпарадкаваўшы ўсю гэту працу справе ўзмацнення абароназдольнасці краіны.

Узяўшы на сябе вышэйпералічаныя абавязкі, фізкультурнікі Беларускай могуць іх выканаць толькі ў тым выпадку, калі пры рэалізацыі заключанага дагавору з ф-к. Заходняй вобласці мы ня будзем упадаць у парадэласць, а зможам прыцягнуць да практычнага ўдзелу ўсе масы ф-к. і гра-

мадзасць і калі мы звернем асаблівую ўвагу не на спартыўныя скачкі (кампанейскую працу), а на паступовае і сістэматычнае працу ў выкананні гэтых адказных галін у перабудове сістэмы фізкультурнага руху.

Пад кантроль працоўных мас

Патрэбна ўстанавіць сістэматычны абмен вопытам гурткова-кантроль і правярку ходу выкалення ўмоў дагавору, наладзіць па лініі гуртковай і саветаў фізкультуры штомесячныя сводкі, з асвятленнем іх у друку і саветскай інфармацыі кіруючых органаў аб ходзе сабораўства.

Патрэбна арганізаваць шырокі грамадскі абгляд ходу сацыялістычнага сабораўства па фізкультуры, для чаго ў гуртках арганізаваць брыгады (групы актывістаў з рабочых ф-к.) дзеля сталага кіраўніцтва ходам сацыялістычнага сабораўства.

Задчай гэтых брыгад павінна з'яўляцца, акрамя правяркі сабораўства, папулярныя дагаворы ў масах і тым, каб кожны фізкультурнік ня толькі ведаў аб гэтым дагаворы, але і прымаў-бы практычны ўдзел у яго выкананні.

У мэтах устаўлення сталага кіраўніцтва сабораўствам пры профсаюзах і пры саветах фізкультуры стварыць штабы з персанальным вылучэннем асоб, адказных за ход сабораўства.

Выкананне намечаных задач з'яўляецца тэмпа росту ф-к. руху ў усмертнага павышэння якасці працы магчыма будзе толькі ў тым выпадку, калі ня толькі ф-к., але і ўся грамадзасць—комсамол, профсаюзы, забяспечыць свой актыўны ўдзел у гэтай справе.

К гэтаму мы і заклікаем.

Траакоўскі.

У перыяд хуткага тэмпу індустрыялізацыі краіны і рэканструкцыі сельскай гаспадаркі ў абставінах абвостранай класавай барацьбы, перад фізкультурным рухам, у звязку з апошняй паставінаю ЦК УсеКП(б), высюлаецца цэлы шэраг вялікіх надзвычайна паважных задач: падпарадкаваць усю фізкультурную працу ў адпаведнасці з тэмпамі сацыялістычнага будаўніцтва, каб яна сапраўды стала адным з фактараў, павышаючых вытворчыя сілы краіны, культурны ўзровень працоўных і забяспечвала абароназдольнасць Савецкага Саюзу.

Напружым сілы—узмацнім тэмп

Складанасць стаячых задач патрабуе найвышэйшага напружання ўсіх сіл, разгортвання ініцыятывы, самадзейнасці і самакрытыкі ўсіх мас ф-к. дзеля павялічэння тэмпаў фізкультурнай працы.

Гэтую форму рэалізацыі актыўнасці працоўных мас неабходна як мага шырэй развіць у фізкультурнай працы і скрыстаць у справе рашучай перабудовы ўсяго фізкультурнага руху Беларускай. Пачатак у гэтай галіне ўжо зроблены. Фізкультурнікі Беларускай ўступілі ў сацыялістычнае сабораўства з фізкультурнікамі Заходняй Вобласці, узяўшы на сябе абавязкі:

— Да 1-га студзеня 1931 г. павялічыць лік фізкультурнікаў Беларускай у гарадскіх цэнтрах на 16,2% чал., з якіх павінна быць не менш 8775 чал. рабочых, на вёсцы ў сацыялістычным сектары павялічыць лік колгаскіх гурткоў да 361, што складае 30 проц. да агульнага ліку калгасаў па БССР, павялічыць на 56 проц. рост гурткоў у савгасах і арганізаваць 317 новых вясковых гурткоў ф-к., якія-б уцягнулі ў свае заняты бядняцка-батрацкія і сярэдніцкае насельніцтва вёскі і разам з гэтым ачысціць ад соцы-

ПАЧНЕМ УСЕБЕЛАРУСКІ НАЛЕТ НА БІБЛІОТЭКІ

Ачысьціць бібліотэкі ад непатрэбнага рызьзя прышчэпаўшчыны і іншых шкодных кніжак, замяніўшы іх новай пролетарскай літаратурай

Работу бібліотэк, нардамоў і хат-чытальняў зрабіць магутным сродкам па выхаваньню мас
КОМСАМОЛ ПАВІНЕН ДАЦЬ НОВЫЯ КАДРЫ ПРОЛЕТАРСКІХ БІБЛІОТЭКАРАЎ

БАЯВЫЯ ЗАДАЧЫ

У сувязі з культураю і 3-х месячнікам беларускай пролетарскай культуры і культуры нацменаўскай "Чырвоная зьмена" правяла заастрыву ўвагу на адной з цэнтральных культурна-адукацыйных становаў БССР—Бел. Дзярж. Бібліотэцы. У двух артыкулах у 6 і 7 №№ газеты закранута якая-то новае з пытаньняў сучаснага станавішча і далейшага разьвіцьця бел. Дзярж. Бібліотэкі—аб складзе і супрацоўніках, яе рабочым апаратам. На гледзчы на спрэчнасьць некаторых вывадаў і заўваг адносна паасобных працаўнікоў БДБ, гэтыя артыкулы правільна асвятляюць адмоўныя факты ў жыцці бібліотэкі.

Пэралом зроблены

За 8 год свайго існаваньня Бел. Дзярж. Бібліотэка вырасла ў вялікую ўстанову з кніжным фондам у 400 тысяч кніг і адказнымі і навуковымі функцыямі ў галіне бібліотэчнай і бібліаграфічнай працы. У сувязі з пабудовай новага будынка будынку гэтыя функцыі пераходзяць у канцы бягучага году павінны атрымаць новае значэньне. Пэралом у новы будынак ня толькі азначае забесьпечэньне найлепшых умоў для працы бягучага парадку, але зьяўляецца пэраломным фактарам у жыцці бібліотэкі, які адчыняе магчымасьць поўнага функцыянальнага разьвіцьця ўсёй яе арганізацыйна-адукацыйна-ахоўнай працы. Ужо зацверджаны Наркамсавецкі даклад ДБД паводле разьвіцьця бібліотэкі, праца павяржэньня дзейнасьці ўсіх сучасных аддзелаў, прадагуляваецца:

Адчыненне агульнай чытальні ў 450 чалавек (у тры разы больш за пераходзілі), адчыненне спецыяльных чытальняў пры ўсіх аддзелах (беларускім, юрэйскім, польскім).
Адчыненне спецыяльнай чытальні і кабінету пры аддзеле савецкай будаўніцтва арганізацыю спецыяльнага аддзела тэхнікі з асобнай чытальняй і выстаўчым павільёнам.
Адчыненне спецыяльнай чытальні для рабочай моладзі і арганізацыю пры ёй асобнай бібліотэкі.

Арганізацыю абнаўленьня для павяржэньня дзейнасьці бібліотэкі па сьцэнамі яе, як мясцовага так і рэспубліканскага (для абсэрваваньня пэраломнага).

Апошняя будзе мець асаблівае значэньне як спецыяльны метад нававай працы навуковай бібліотэкі. Навічкі спецыяльнай выстаўчым залі і шэрагу выстаўчым павільёнаў пры аддзеле даць магчымасьць разгарнуць шырокую працу па прапагандзе кнігі і яе месцы шляхам тэматычных выставак па актуальных пытаньнях грамадзка-політычнага жыцьця і павінны прыцягнуць да бібліотэкі больш шырокія рабочыя масы. Гэтыя выстаўкі павінны быць ня толькі экспазыцыйна матэрыялу для навадворнага перагляду, але як бы перасаванымі спецыяльнымі павільёнамі чытальнямі, якія арганізуюцца кожны раз на больш моцны доўгі час па паасобнай актуальнай тэме з адказным падборам літаратуры па гэтым пытаньню і належаючым кансультацыям з тым,

каб даць наведвальніку магчымасьць усебакова азнаёміцца з гэтым пытаньнем і вывучыць яго.

Патрэбны новыя кадры

Выкананьне ўсіх гэтых заданьняў, якія ўжо цяпер канкрэтна стаяць перад Дзярж. Бібліотэкай, ні ў якім разе ў дастатковай меры не забясьпечвае сучасны склад рабочага апарату. Гэты апарат складаецца пры недастатковай увазе да гэтага пытаньня кіраўнічых арганізацый і зусім не адпавядаючых патрабаваньням бібліотэкі матэрыяльных умовах і, галоўнае, пры поўнай адсутчнасьці рэзэрвных кадраў. Трэба аднавіць тое, што за апошні час да Дзярж. Бібліотэкі ў гэтых адносінах ёсьць пэўны і досыць значны пэралом, і нацскі "Чырвоная зьмена" не зьяўляецца адзіночкім. Пытаньню аб складзе БДБ была аддана належная ўвага і з боку парт. ячэйкі НККА і з боку проф. арганізацый і з боку калегіі НККА дырэктарыя рэзольцыя па дакладу БДБ. Тыя недахопы, якія былі і маюцца ў сучасным складзе, часткова ўжо выпраўлены, альбо выпраўляюцца. Так, пытаньне аб двух супрацоўніках, з тых аб якіх гаворыцца ў адзначаных артыкулах, было вырашана ўжо да надраўваньня гэтых артыкулаў. Але асноўным было і застаецца пытаньне аб новых кадрах БДБ. аб чырвонай бібліотэчнай зьмене, якая павінна заўважваць БДБ. гэтай справе таксама ўжо зроблены крокі наперад: замяшчэньне амаль што ўсіх вакантных пасадаў і арганізацыя спецыяльнага інстытуту практыкантаў у цесным кантакце з ЦК ЛКСМБ, адчыненне бібліотэчнага аддзяленьня на курсах комсамольскага актыву пры Комвузе.

Паколькі курсы яшчэ толькі пачынаюць сваю працу, магчыма і неабходна сьпешна пераглядзець гэтыя пытаньні і, па меншай меры, падвоіць лік курсантаў хаця б толькі па бібліотэчных прадметах, што не патрабуе ніякіх дадатковых выдаткаў. Гэтыя курсы, альбо практыканцтва пры Дзярж. Бібліотэцы, трэба рэарганізаваць у сталы орган падрыхтоўкі біб. працаўнікоў, які павінен забясьпе-

чыць узрастаючую штогод патрэбу ў іх, як з боку дзярж. бібліотэкі, так і ўсіх іншых.

Курс на новага бібліотэкара

Але і гэтым забясьпечваецца толькі патрэба ў сярэднім біб. персоне. Для падрыхтоўкі кваліфікаваных аказных працаўнікоў у нас ня толькі ня прыняты адпаведныя мерапрыемствы на месцы, але амаль што не выкарыстоўваецца магчымасьць камандыроўкі ў адпаведныя інстытуты РСФСР. У сувязі з міркуемым адчыненнем з будучага навуцальнага году політправаддзяленьня на Пэдраку БДБ неабходна паставіць пытаньне аб бібліотэчным цыкле на гэтым аддзяленьні. ЦК ЛКСМБ павінна ўзяць на сябе ініцыятыву па ўключэньні ў гэты цыкл такія пытаньні, так і месцы ў па-за рэспубліканскіх інстытутах.

Пры гэтым неабходны пэралом і ў справе падбору належных кандыдатаў і наогул у адносінах да падрыхтоўкі для бібліотэчнай працы. Яшчэ да гэтага часу няма поўнага ўяўленьня таго факту, што праца з кнігай—адказная праца. Ня толькі павінны быць улічаны ўмовы працы БДБ, якая патрабуе агульнай падрыхтоўкі і пэўнай кваліфікацыі, але ўсёй бібліотэчнай працы наогул, якая патрабуе ад сапраўднага бібліотэкара хіць б маленькай нязвой бібліотэкі, які працуе адзін на адзін у непасрэднай сувязі з чытачом, такой жа падрыхтоўкі. Для бібліотэчнай працы павінны быць выдзелены таварышы не як для выпадковай працы, але як для сталой падрыхтоўкі і кваліфікацыі. Гэты вучастак культурнага фронту патрабуе найлепшых працаўнікоў.

У сувязі з 3-хмесячнікам і 616. паходам неабходна рашучае наступленьне комсамолу на бібліотэчны фронт, як у мэтах яго рэканструкцыі наогул, так і ў мэтах канкрэтнага аўдаваньня ім, а ў тым ліку і на асноўных пазыцыях Бел. Дзярж. Бібліотэкі. Разам з крытыкай яе, комсамол павінен дапамагчы БДБ у гэтай справе і даць ёй пролетарскую зьмену. Слова—за комсамолам.

Я. С.—кі.

Нардом адчыняецца пад настрой загадчыка

У в. Лошыца прыгараднага сельсавету існуе Нардом. Нардом стаяць пры самым шляху Менск—Самарканд. Свайм надворным і ўнутраным выглядом Нардом нічым не адрозніваецца ад сямейнай сталовы. У сярэдзіне Нардому вісіць некалькі плякатаў і партрэ-

У Лошыцкім нардоме „культуры“

таў пакрытых пылам і павушай. Уваходзіць у Нардом вам кінуць у вочы кучы сьмецця і перавернутыя дагары нагамі лаўкі. Аб мыццё падлогі няма чаго і гаварыць, бо мыццё яна адзін раз у год.

Нардом, як паложана па штату, адчыняецца пад настрой яго загадчыка. Часьценька нардом бывае на замку. Але мала кірысьці і з таго, калі ён часамі адчыняецца. Увечары, праўда, бывае шмат наведвальнікаў у Нардоме, заглядаюць людзі, каб пачытаць газеты, але такіх таварышоў заходзіць мала. Пераважна большасьць наведвальнікаў—п'яніны, хуліганчыкі і „сьвістуні“. Усе яны, за выключэньнем сумленных таварышоў, знаходзяць сабе працу ў Нардоме.

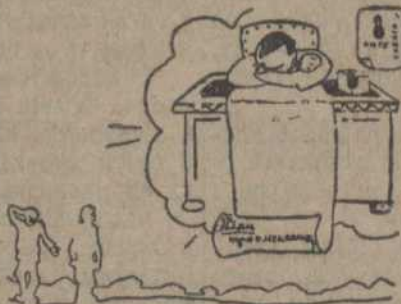
Бібліотэкі адпаведнай Нардому ня мае.

Газеты Нардомам вып сьвагоцца, але іх амаль што ніхто ня чытае. Наогул, пры адсутчнасьці ўсялякага ўнутранага распарадку, пляну працы і пры 4-х чалавек Нардом ня вабіць да сябе чытача.

Існуюць пры Нардоме 2-3 гурткі і ячэйка „Бязбожнік“, але працы ў іх зусім няма.

Адпаведнага інвэнтару Нардому ня мае. Увосень 1929 году зроблен рамонт Нардому, патрачана на яго 250 рублёў, але трэба сказаць, рамонт гэты зроблены вельмі дрэнна, дзякуючы нядабрым адносінам загадчыка Нардому Рыжанкова.

Нагляду і кіраваньня з боку належных арганізацый Нардому ня мае.

На плянах сыляць, а тэмпы слабы

ПЕРАГЛЯДЗЕЦЬ БІБЛІОТЭЧКІ-ПЕРАСОЎКІ

У бібліотэчках-перасоўках Лоеўскага раёну (Гомельшчына) да гэтага часу многа яшчэ ёсьць літаратуры, якую адтуль трэба выкінуць.

Так у Каўпеніцкім чырвоным кутку чыталі кнігу—„Комсамол за плугам“, у якой аб формах зямлякарэстаньня на стар. 159 напісана: „Со всех форм землепользования самая лучшая—поселковая и за нее нужно агитировать“—гэта ў кніжцы для вясковага актыву.

У „Спутнике организатора колхоза“ вых. „Молодая гвардия“ ад 29 году вось што гаворыцца: „Сельхозартель обобщает землю, рабочий скот, машины, орудия и труд человека. Собственностью отдельных крестьян, входящих в артель, остаются то, что связано с домом хозяина: коровы, овцы, постройки и др.“—і гэта—выданьне 29 году.

А ў Лоеўскім клябе профсаюзу на выстаўцы была такая кніжка: „Справочная Рачыцкай вусадна-гарадской касы Соцстраху за 1924-1925 год“—каму зараз патрэбны гэтыя кніжкі?

Для таго, каб яны ня шкодзілі ў правядзеньні намечаных плянаў калектывізацыі і другіх мерапрыемстваў партыі і савецкай улады на вёсцы неабходна забраць з бібліотэк усё непатрэбнае рызьзе, абнавіўшы іх новай сучаснай пролетарскай літаратурай.

Паўлюк.

Здаць у архіў рызьзе прышчэпаўшчыны

У Каменскай хатэ-чытальні, Удзельскага раёну, Менскай акругі налічваецца ў бібліотэцы больш за 400 кніжок. Большасьць кніжак зусім шкодна. Ёсьць кніжкі выданьня 20-га году і пазьнейшыя, а таксама—кніжкі з прышчэпаўскай політыкай, якіх ні ў якім разе нельга трымаць у бібліотэцы. Новай літаратуры аб калектывізацыі і іншых мерапрыемствах партыі і савецкай улады, а таксама і пролетарскай беларускай і нацменаўскай літаратуры бібліотэчка ня мае.

У зьвязку з правядзеньнем трохмесячніку трэба, каб калектыву служачых цэнтральнай амбуляторыі, які выўляецца шэфам, належаючымі сродкамі аднавіў бібліотэку хатэ-чытальні. Гэтым пытаньнем трэба таксама зацікавіцца і раённаму аддзелу політасьветы.

Н. Ярмач.

ЗАБЬСЬПЕЧЫМ НОВАЙ ПРОЛЕТАРСКОЙ ЛІТАРАТУРАЙ

У Грэскім раёне (Меншчына) пры хатах-чытальнях, а таксама і пры народна-маюшча бібліотэцы. Ёсьць маленькія бібліятэчкі і пры іншых дзяржаўных і грамадзкіх установах. У бібліотэках хат-чытальняў няма амаль ніводнай кніжкі, якая б зацікавіла чытача. Бібліотэка перапоўнена кніжкамі выданьня 1922-25-27 году. Навейшых кніжак зусім няма. Хатнікі зацікавілі бібліотэку на замок і кніжак чытачом не даюць. Сродкаў для набыцьця новых кніжак няма. Другія бібліотэкі таксама амаль не працуюць.

У раёне налічваецца 8 радыё-установак, але ўсе яны маўчаць ш то дзякуючы дрэннаму лагяду, ці таму, што не хапае некаторых рэчаў, каб наладзіць радыё-прыёмнік.

На працягу трохмесячніку трэба становішча з бібліотэкамі палепшыць, забясьпечыўшы іх беларускай і нацменаўскай пролетарскай літаратурай. Павесці адпаведную работу з тым, каб бібліотэкі і хатэ-чытальні ахапілі сваёй працай усё працоўнае насельніцтва.

Ц. Манаранка.

СВОДКА АБ ХОДЗЕ ТРОХМЕСЯЧНІКУ БЕЛАРУСКОЙ І НАЦМЕНАЎСКОЙ ПРОЛЕТАРСКОЙ КУЛЬТУРЫ

— Маріёўскі АК ЛКСМБ вылучыў 3 брыгады для ўдзелу ў правядзеньні трохмесячніку беларускай і нацменаўскай пролетарскай культуры ў раёнах і правярні стану белару-аізацыі па комсамольскім і чыянінам. У пачатку сьнежня месяца будзе праведзены політ-бой. Для той раённай арганізацыі, якая пераможа, АК ЛКСМБ вызначыў прэмію—трактар.

— 24-га студзеня ў гор. Воньшы быў сьняжаны агульна-гарадзкі мітынг-пэралічна партыйных, комсамольскіх, профэіюных і грамадзкіх арганізацый, на якім былі зааоханы інфармацыі аб падрыхтоўцы да трохмесячніку.

Штаб па правядзеньні трохмесячніку беларускай і нацменаўскай пролетарскай культуры пры Аршанскім АК ЛКСМБ паставіў правесці агляда работы Аршанскай філіі БелАППу. Па вірузе намечана ўтварыць дапамогу пачынаючым пісьменьнікам шляхам прымацаваньня іх да сталых пісьменьнікаў, праз арганізацыю кансультацый і літ. гурткі.

Намечана правесці конкурс на лепшага ніганішу, на лепшую рабіню арганізацыю па рэапусьці-ваньню літаратуры і на лепшую бібліотэку-перасоўку. Паставлена зада-ча ў часе трохмесячніку арганіза-ваць 150 лікумонтаў і навучыць ін-дывідуальным пар даям 1000 чала-век—для гэтага мобілізавана 150 комсамольцаў. Будучы арганізаваны пры кожным колгасе бібліотэка і чырвоны кутон.

— У раёны Гомельскай акругі выехалі комсамольскія брыгады для дапамогі ў правядзеньні трохме-сячніку і вясельнай пасяўной кам-паніі. Залейны раён вынімаў на соц. спадарбніцтва гаррайком Гоме-ля на лепшае правядзеньне трох-месячніку.

— У Полацку арганізаваны 10 ударных брыгад, якія выехалі ў раёны для правядзеньня трохме-сячніку. Сіламі комсамольцаў-на-стаўнікаў Полацка АК ЛКСМБ наме-ціў лініі даваць напісьменьніцкім о-дод насельніцтва ў ДРЫСЕНСКІМ І ВЕТРЫНСКІМ раёнах.

— 15-га лютага ў БССР аб'я-шана агляда працы ўсіх лікумун-таў праз газеты: „ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕ-НА“, „БЕЛАРУСКАЯ ВЕСКА“, „БАТ-РАН“ і „САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ“.

Пачынаем пераклічку

З сьнежняшняга дня рэдакцыя „Чырвонай зьмены“ пачы-нае пераклічку паміж раёнамі і акругамі аб ходзе трохмесяч-ніку беларускай і нацменаўскай пролетарскай культуры.

Побач з гэтым увоззіцца чорная дошка, на якую будуць заносіцца бюрократы, „комсамольскія абломаны“, „гора-акты-вісты“, чыноўнікі, падхалімы і інш. элемэнтны, якія будуць пе-рашкіджаць і перашкіджаюць правядзеньню трохмесячніку.

Юнкоры, рабкоры, селькоры, грамадзкія працаўнікі і ўся працоўная грамадзкая дасялаеца матэрыял аб ходзе трохмесячніку.

РЭДАКЦЫЯ.

Курсанты АБШ-ударнікі колектывізацыі

У РАЁНЕ АГРАПАХОДУ ЯНЫ ДАПАМАГАЮЦЬ ПАРТЫЙНЫМ, КОМСАМОЛЬСКИМ І ІНШЫМ ГРАМАДЗКИМ ОРГАЊІЗАЦЫЯМ МОБІЛІЗАВАЦЬ БАТРАЦКА-БЯДНЯЦКІЯ І СЕРАДНЯЦКІЯ МАСЫ НА БАЛЬШАВІЦКАЕ ПРАВЯДЗЕНЬНЕ ВЯСНОВАЙ СЯЎБЫ, НА МАСАВУЮ ОРГАЊІЗАЦЫЮ КОЛГАСАЎ, НА ЛІКВІДАЦЫЮ КУЛАЦТВА, ЯК КЛЯСЫ

Па тэлефону ад натага спэцкорэспандэнта

КОЙДАНАВА, 8-2. За ўчарашні дзень у раёне аграпаходу курсантамі АБШ праведзена вялікая палітычная і культурная работа. У вёсцы Кліпашчына курсантамі АБШ арганізаваны новы колгас, куды ўвайшло 40 гаспадарак.

У вёсцы Макаўчыцы працавалі тры брыгады: кавальна-сялярная, сялярна-плотніцкая і па ачыстцы насення. Адрамантавана 5 плугоў, папраўлена два трыеры, паднавана 10 ног коням.

Сталярна-плотніцкая брыгада зрабіла 6 кармушак для 24 коней, дзеве дацкіх паказальных кармушак для кароў, 4 драбіны для жывёлы і адрамантавала 7 школьных лавак.

Ачышчана 400 пудоў насення. Цэлы дзень функцыяніравала санпрасветвыстаўка, якую наведвала больш 100 чалавек. Доктарам прынята і аказана дапамога 75 чалавек.

Астрыжана 75 чалавек.

У гэтай-жа вёсцы праведзен сход беднаты, на якім прысутнічала 27 беднякоў і 20 маламоцных сярэднякоў. Сход прайшоў з вялікай актыўнасцю. Беднякі патрабавалі неадкладна правесці раскулачванне ў вёсках суцэльнай колектывізацыі. Таксама ход назваў шэсць прозьвішчаў сялян, якія павінны быць абкладзены індывідуальна. З іх Карлук Сяргей, купіў на 500 рублёў аблігацый пазыкі індустрыялі-

зацы і гэтым прыкрываецца. Другі кандыдат КП(б)Б Гарбазя Пётра перад уступленьнем у колгас распрадаў сваю маёмасць і праводзіць кулацкую палітыку на вёсцы.

Курсантам паступілі заявы ад беднякоў хутару Навасёлкі аб тым, што на гэтым хутары ў арганізаваным колгасе знаходзяцца кулак і заможнікі, а беднота з яго выключана.

У вёсцы Баравое санітарную выстаўку наведвала больш 150 чалавек. Праведзены гутаркі з піонэрамі і школьнікамі на санітарныя тэмы. Зубным урачом абгледжана і аказана дапамога 83 чалавекам.

Кавальна-сялярнай брыгадай пачынена 8 плугоў, завострана 150 зубоў для барон. Актыўны ўдзел у працы гэтай брыгады прыняў мясцовы каваль-калгаснік Азаркевіч. Плотніцкая брыгада зрабіла 4 ссыпных пункты.

У вёсцы Дзягіліна адрамантавана 18 плугоў, 6 барон і інш. сельска-гаспадарчы інвэнтар. У ТСА Авіахім завостравана 60 чалавек, з якіх 22 жанчыны. У гэтай-жа вёсцы шорная брыгада адрамантавала 18 шлей, 18 хамутоў, 18 сядзёлак і інш.

Работа курсантаў АБШ паскорыла тэмп абагульнення насення, таксама і ачысткі яго і абагульнення сельска-гаспадарчага інвэнтару.

БАЦЬВІНІК.

Па ўдарнаму, па баявому

СПАБОРНИЦТВАМ УЗДЫМЕМ АБАРОНАЗДОЛЬНАСЦЬ КРАІНЫ

ЗВАНОК... — „МАСКВА СЛУХАЕ!...“

Мароз... Скрыпіць пад нагамі снег. Маладым чырвонаармейцам звыязістым ня холадна. Яны сёння вышлі на практычную наводку лініі. Усе бадзёрыя, вясёлыя... Зацягнуў запявала, а за ім і ўвесь узвод. Прашлі кілёметр. Узвод падзяліўся на каманды. Зараз будзем знаёміцца, як практычна абсталяваць цэнтральную станцыю — заявіў камандзір. На станцыі ўсім чырвонаармейцам заставалася немагчыма. Тут застаецца толькі адна каманда.

Усе каманды ўзяліся за работу. Шпаркія тэмпы, бяз ніякіх гутарак, бяз шуму. Застракаталі катушкі з кабелем. Узываецца кабэль па стрэлах хат, на сучках дрэва, усе жадаюць, каб найхутчэй зрабіць наводку лініі. Цэнтральная гатова. Устаноўку зрабілі „старыя“ чырвонаармейцы, каб паказаць маладым, як трэба рабіць. Застаўшыся каманда з вельмі вялікай зацікаўленасцю сачыла за працай і слухала тлумачэнні камандзіра.

Званок... „Масква слухае!“ — гэта першая каманда — „добра, вы надта хутка зрабілі. Вас вельмі добра чуваць“, адказаў з цэнтральнай памочнік камандзіра ўзводу тав. Наваленкаў. За 10 хвілін паспелі зрабіць на адзін кілёметр наводку.

Пасля наводкі была перададзена цыркулярная тэлеграма адразу ўсім камандам аб зьёмцы — загад камандзіра ўзводу тав. Кужалева.

Сёння ўсе каманды вышлі на спаборніцтва, маладымі байцамі звыязістымі добра ўцяпленыя правілы наводкі лініі. Шпаркасьць, добрая каўнасць, захаванне тэхнічных правіл, за вельмі малым выключэннем адстаўшых, — усё гэта паказалі маладыя чырвонаармейцы.

Усе бадзёрыя... Зморанасці ўсім не адчуваецца. — Давайце замацуем працу. Уся дарога да чырвонай казармы пералівалася песьнямі чырвоных байцоў звыязістых.

ГАЙДУК.

Выклікалі на спаборніцтва

Гаспадарчая рота 85 палка павялічыла на агульным сходзе запячыць дагавор паміж сваёй ротай і каманданці ўзводам на най-

меншую чыстку вінтовак, чыстату казармаў, запраўку боек, чыстку коней і г. д.

Лічэнка.

Уся работа у парадку спаборніцтва

Разгарнулася спаборніцтва паміж аддзеламі, узводамі, батальёнамі 2-га артпалка па пытаньнях лепшай страйковай выпраўкі, вывучэння зброі, лепшага ўцяплення вучобы, як вайскавай, так і палітычнай. Вучоба ў партыйна-комсамольскіх школах палка праходзіць у парадку спаборніцтва. Пункты

на спаборніцтве ня ўпусьцілі бытавога жыцця чырвонаармейцаў, як чыстата ў казармах, добрая страйкая хадзьба і г. д.

Дагатуль уся гэта работа культуры, але-ж чапер, дзякуючы актыўнаму ўдзелу чырвонаармейскіх мас, работа наладзілася.

Сярдзюкоў.

11 лютага, а 7-й гадзіне ўвечары ў Доме Комуністычнае Асьветы імя Карла Маркса адбудзецца літаратурна-мастацкі вечар для членаў КП(б)Б і ЛКСМБ.

ПРОГРАМА ВЕЧАРУ:

1. Клясавая барацьба ў беларускай літаратуры — дакладчык тав. Аляхновіч.
2. Літаратурнае выступленьне БелАПП'у.
3. Кіно-фільм.

Білеты па райкомах ЛКСМБ, КП(б)Б і ў чытальні дому.

ДОМ КОМСАМОЛУ

16 лютага, а 7 гадз. увечары —

ВЕЧАР СУСТРЭЧЫ З БЕЛАРУСКИМІ ПІСЬМЕНЬНІКАМІ

1. Доклад аб шляхох беларускай літаратуры.
2. Выступленьне беларускаў: Аленкоўскага, Вечара, Кобца, Броўкі, Фаміна і Маранова.

Білеты ў бібліятэцы Дому Комсамолу.

Распачаць падрыхтоўку

Зараз на 30-31 год пачынаецца падбор кандыдатаў на курсы комсамольскага актыву пры Коммузе Беларуска імя Леніна. Вопыт мінулых гадоў паказвае, што мела ў гэтай справе шэраг недахопаў. Азнаёміўшыся з вынікамі 29 году, становіцца ясна, што як падбор так і пастаўка працы не адпавядалі запатрабаваньням. У выніку мы мелі некарэктнае большай паловы курсантаў на комсамольскай рабоце. Таварышы, якія працавалі на комсамольскай рабоце, часта не адпавядалі запатрабаваньням, непасрэдна звязаным з выкананнем задач.

Акругі ня выканалі выразна заданья па пасылцы кандыдатаў на курсы, туды часткова пападаў ва роўны нам элемент, і прыходзілася яго ў палове году, затраціўшы сродкі, выключыць з курсаў.

Найградні новага набору трэба каб усе комсамольскія і партыйныя арганізацыі аднесліся з асаблівай уважлівасцю да запатрабавання курсаў ідэалёгічна чыстымі людзьмі з якіх можна было-б выкаваць патрэбны нам у вёсцы кадры для кіраўніцтва і правядзеньня на месцы палітыкі партыі і савецкай улады.

Трэба дабіцца, каб курсы запоўнілі рабочымі і батракамі, каб пасаць 100 проц. партыйцаў.

Вылучаных таварышоў неабходна разгрузіць ад рознай грамадзкай работы з тым, каб даць ім магчымасць падрыхтавацца.

Справе падбору курсантаў трэба надаць асаблівую важнасць.

Завалкоў.

У нядзелю 9/II — 30 г. а 6 гадзін увеч. у памяшк. АК КП(б)Б

СКЛІКАЕЦА

ПАШЫРАНЫ АКТЫЎ
Фрунзаўскай раённай арганізацыі ЛКСМБ сумесна з партпрымацаванымі да камсам. ячэек.
Яўна сябраў РК ЛКСМБ, сакратароў, членаў бюро ячэек ЛКСМБ, партпрымацаваных да камсамольскіх ячэек абавязкова.
ФРК КБ(б)Б і ФРК ЛКСМБ.

3 фото-апаратам па Менску

У ПАРТЫЮ ЛЕНІНА

НА ЗДЫМКУ: Група рабочых чыгуначнікаў МББ чыгуначна-паштовай станцыі ў вёсцы ІП(б)Б.

Пяцідзёньнік „шахматыстага і шашыстага“

Зараз па ўсім Саюзе і за яго межамі наглыдаецца моцнае імкненьне да шахматна-шашачнага спорту з боку шырокіх рабочых пласцоў. Арганізоўваюцца на прадпрыемствах гурткі, праводзяцца масавыя турніры, матчы, конкурсы і г. д. У Менску амаль што на ўсіх прадпрыемствах шахматна-шашачная праца зусім не вядзецца. На тых прадпрыемствах, дзе маюцца ш.ш. гурткі дык яны дрэнна працуюць, ня ўвасаюць сваю працу з агульнымі палітычнымі задачамі краіны. Дырэктывы Культадзелу ЦСПСБ аб арганізацыі пры ЦП саюзаў шахматна-шашачных камісій, пасланых яшчэ ў лістападзе м.ц. мінулага году, ня выкананы ўсім саюзамі акрамя гарбароў. Наогул

усе саюзы да гэтага часу не прыводзілі ніякай шахматна-шашачнай работы.

Дзеля наладжвання шахматна-шашачнай работы сярод шырокіх гуртцаў рабочых, Культадзел ЦСПСБ і Рэд. „Чырвонай Зьмены“ праводзяць у Менску ад 20 да 25 лютага пяцідзёньнік „шахматыстага і шашыстага“. У час пяцідзёньніка на буйнейшых прадпрыемствах і ў клубах будуць праведзены гутаркі аб значэньні шахмат і шашак і сэнсы адначасовай гульні.

Пяцідзёньнік павінен быць арганізаван для арганізацыі гуртковай і турнірнай на прадпрыемствах для арганізацыі ш.ш. камісій ЦП саюзаў.

Сёння, а 7-й гадзіне ўвечары, у памяшканьні Культадзелу ЦСПСБ (Дом Працы 2-гі паверх) адбудзецца паседжаньне шахматна-шашачнай камісіі ЦСПСБ, па пытаньню аб правядзеньні 5-дзёньніка „шахматыстага і шашыстага“.

Запрашаецца шахматна-шашачныя актыўны

Паштовая скрынка

Местачковаму — „Саюз бяздзейнічае“, Матле — „У Чырвоную Зьмену“, Невяроўскаму — „Прыкладная коопэрацыя для расстарачкаў і ўсякага роду бюрократы“, Свайму — „Хто есьць“, А. — „Аб чужое ў БДУ“, С. Коту — „Чакан“, Чырвонай Зорцы — „Сын падкулачніка сакратар акруговага Суду“, Кароту — „Аб партыйну савгаска ячэйкі“, Б. — „Вон гнаць такіх савецкіх працаўнікоў“, Аутару — „Аб чужых у АБШ“, Базноўскаму — „Пазбаўлены на вучэбных установах“, Радзі — „Нада чысьціць“, Лачуноўскаму — „Права Дыбачэўскі“, Комсамольцам — „Правы ўхлі на практыцы“, Яну Муху — „Досыць быць спэкулянтам у с.г. таварыстве“, Іногніто — „Як кажа бытае“, Вону — „Мэзырская РСІ не ўзяла пад увагу“, Сьвадомому — „Патрэбна чыстка“, Тулімовічу — „Ліст аб зьняйчы з працы“, Колгасніку — „У савецкіх больніцах маюцца шкодніцкія элементы“, Груне „Л. К.“ — „Трэба зьнішчыць і пад пятой галавапаў“, Варбіноўскаму — „Вычысьціць з шэрагаў КСМ шкодных элементаў“, Наблюдателю — „Шуры шурына вы-

дывае“, ВПБ — „Аб отудэне палітнікуму“, Галоўку — „Каму трэба чыста“, „Лёгкаму Кавалерысту“, „Лёгкаму кавалерысту замазала“, П. Зорніку — „Трэба лепш заглянуць у ВПБ“, А. Селькову — „Пяціцу зваліць з працы“, Бурду — „Ніхто ня цікавіцца, скарыстоўваюцца дзяржаўныя сродкі — пералічаныя допісы накіраваны адпаведныя арганізацыі для расьсяленьня і прыняцьця належных мер.“

Глушану з Палосься — „Допіс у руінах „лёгкай кавалерыі“ — ня пачытае, выкарыстае ў насьценгазэце. Комсамольцу — „Зьлёт „ЛК“ у пошчы“, Міхаілу — „Патрэбна маваць“, Якітэйну — „Патрэбна кіраўніцтва працай „ЛК“. Допісы застаюцца бяз вынікаў — няма адрасоў аутараў.

Кавалерысту — „Допіс „Патрэбна сродкі“ — ня пачытае. Спазыніўся.

Адказны рэдактар
Рэдакцыя

У панядзелак, 10-га лютага а 7-й гадзіне ўвечары ў Доме Комуністычнай Асьветы адбудзецца даклад тав. Будзінскага на тэму:

„Правы ўхлі у сэнцыях Комінтэрну“

для партыйнага і комсамольскага актыву. Пасля дакладу — мастацкая чвотна. Білеты па райкомах КП(б)Б і ЛКСМБ.

АПА АК КП(б)Б.

9-га лютага а 12 гадзіне дню ў СЫМІЛАВІЧАХ, у памяшканьні народому СКЛІКАЕЦА КОНФЭРЭНЦЫЯ апаргаў ячэек, упаўнаважаных, юнкораў і чытачоў газэты „ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА“

На парадку дню:

Даклад рэдакцыі „ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА“